

Jablonné v Podještědí

Kraj: Liberecký

Správní obvod: Liberec

Nadmořská výška: 315 m n. m.

Počet obyvatel: 3 598

Adresa URL: www.jablonnevp.cz

Okres: Liberec

GPS souřadnice: 50.765280N, 14.760522E

První pís. zmínka: 1241 (783 let)

PSČ: 471 25

Okolí a příroda Jablonné v Podještědí

Jablonné leží na jižní hranici CHKO Lužické hory. Hlavním důvodem vyhlášení CHKO je zachování krajiny dosud málo narušené průmyslovým i zemědělským znečištěním, což se projevuje i v zásobách kvalitní podzemní vody. Lesy pokrývají okolo tří čtvrtin území, které má významnou rekreační funkci.

Geologická základ tvoří především křídové usazeniny, převážně kvádrové pískovce s rozpadavými polohami. Během horotvorných pochodů v třetihorách proniklo puklinami v zemské kůře magma. Vytvořily se podpovrchové kupy a příkrovy, případně rozsedinové žíly, vypreparované následnou erozí. Nacházíme zde třetihorní znělce, čediče i trachyty. Na většině vrcholů Lužických hor jsou vyvinuta kamenná moře nebo menší suťová pole z ostrohranných úlomků, např. na Jedlové, Studenci, Luži a Velké Tisové. Díky silnému mrazovému zvětrávání ve starších čtvrtohorách vznikly skalní stěny s hranatými tvary, často s navazujícími rozsáhlými sutěmi. Ve svazích nalézáme také deluviální hlíny. V okolí Jítravy zanechal zbytky čelní morény severský kontinentální ledoec. CHKO Lužické hory leží v mírně teplé klimatické oblasti, kterou charakterizují průměrné teploty vzduchu v lednu v rozmezí od - 3oC do - 4oC a v červenci v rozmezí od 16oC do 17oC. Vrcholové části Lužických hor jsou mírně chladnější. Průměrné roční srážkové úhrny se většinou pohybují nad hranicí 700 mm.

Podle rekonstrukcí geobotanické mapy jsou zastoupeny květnaté bučiny, bikové bučiny, acidofilní doubravy i bučiny.jpgluhy a olšiny. Téměř celé území pokrývají potenciálně bučiny, které jsou v Lužických horách klimaxovým společenstvem. V současnosti se ve stromovém patře bučin objevuje nejen buk, ale i smrk, neboť přirozená lesní společenstva byla mnohde nahrazena smrkovými, vzácně i borovými monokulturami.

Až do doby intenzivnější kolonizace ve 13. - 14. století byly Lužické hory pokryty neprostupným pohraničním hvozdem. Rozsáhlé lesy pokrývají dosud téměř tři čtvrtiny jejich území. V minulosti zde převažovaly lesy listnaté, s dominantním bukem, a smíšené, s jedlí. Smrk se patrně kdysi vyskytoval v inverzních polohách a na zamokřených místech. V době rozmachu sklářského průmyslu bylo změněno zejména druhové složení. V současnosti převládají smrkové a borové monokultury - borové především na chudých písčitých půdách. Cenné jsou bučiny, pokrývající odlehlá místa a vrcholky hor, i přírodě blízké podmáčené smrčiny na křídovém podloží. Kamenité půdy vyšších poloh porůstají javor klen, jasan ztepilý i jilm horský.

Lesy jsou ohroženy přívaly mokrého sněhu, námrazou, silným větrem, dlouhotrvající zimou a následně hmyzími škůdci. Nepříznivým faktorem, který ztěžuje obnovu lesa, jsou vysoké stavy zvěře.

Dálkové přenosy škodlivých látek z průmyslových center v Polsku, Německu a severozápadních Čechách mají nepříznivý dopad, zejména smrkové monokultury. Smrky odumírají hlavně v nadmořské výšce kolem 700 m. Přesto v Lužických horách existuje pět genových základů lesních dřevin, zejména smrku a buku.

V blízkosti Heřmanic se nachází na vrcholových partiích Jezevčího vrchu stejnojmenná Národní přírodní rezervace. Jsou zde zbytky přirozených bukojavorových jaseňin, s bohatým podrostem ohrožené měsíčnice vytrvalé na vrcholu, jsou vzácnou ukázkou obdobných vrcholových formací suťových lesů v Lužických horách.

Lužické hory nejsou ani rozlehlé, ani oslnivě vysoké, z lesnatých vrchů se opět rychle schází do nížinných luk. Hory se sice dají snadno přejít od východu k západu i z jihu na sever, ale máte-li otevřené oči, nabídnou vám nejedno skryté tajemství... Lužické hory jsou hraničním pohořím oddělujícím území České republiky od německého Saska. Severní část hor nese pojmenování Žitavské hory (Zittauer Gebirge) a přiléhá k oblasti Horní Lužice. Jižní, česká část pohoří je přírodovědně cenná lužická architektura.jpg byla v roce 1976 pro zachovalé přírodní krásy vyhlášena chráněnou krajinnou oblastí. Nedotčenost přírodního prostředí potvrzuje výskyt řady vzácných rostlin a živočichů. Pestrá krajina je dána výrazně modelovaným reliéfem, vystouplými vrchy z vulkanických hornin.

Na vrcholcích hor, zvláště na Klíči, Jezevčím, Pěnkavčím nebo Studeném vrchu, se zachovaly zbytky původních bučin. Sloupcovou odlučností vyvěřelých hornin se pyšní Zlatý vrch a Panská skála.

Geologickou zvláštností jsou Bílé kameny u Jítravy či Dutý kámen u Drnovce, tvořený pískovcem se sloupkovitou odlučností. Raritou je Ledová jeskyně u Naděje, jejíž ledová výzdoba neroztaje ani v parném létě. Botanicky cenné jsou porosty měsíčnice vytrvalé u Lísky a šafránu blokvěťového ve Slunečné. Pro své stáří jsou chráněny tisy v Krompachu. Malebný charakter krajiny vytváří půvabné domy lidové architektury.

